

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. OAM-1624/ZA-ZA11-HA10-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 1. 2025, č. j. OAM-1624/ZA-ZA11-HA10-2023, jímž bylo o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 28. 11. 2023 rozhodnuto tak, že mezinárodní ochrana se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje.

II. Obsah žaloby

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

2. Žalobce shrnul svůj azylový příběh a namítal, že žalovaný postupoval v rozporu s ustálenou judikaturou, dle které není vždy nezbytně nutné, aby došlo k úplnému vyčerpání všech vnitrostátně dostupných prostředků ochrany (rozsudky NSS č. j. 6 Azs 74/2009-51 a Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 30 A 16/2019). Žalobce žalovanému opakovaně tvrdil, že se na X policii obrátil, ta však byla nečinná, jeho stížnost nepřijala a neposkytla mu dostatečnou ochranu. Dále uvedl, že policie je zkorumpovaná a že jí nedůvěřuje, útočníci, kteří žalobce napadli, sami při útoku uvedli, že jsou spříznění s vládou. Bylo tak namístě, aby žalovaný toto tvrzení zvážil a konkrétně ho vyvrátil na základě relevantních informací o zemi původu, což však neučinil. Podle NSS měl žalovaný zjistit informace o dostupnosti, praktické využitelnosti a případné nefunkčnosti prostředků ochrany (rozsudky č. j. 1 Azs 40/2007-129 a č. j. 1 Azs 74/2022-46). Nic z toho však neučinil, čímž zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.
3. Ze shromážděných informací nelze dovodit, že X policie žalobci dokáže poskytnout účinnou pomoc. Dokonce i z jediného zdroje žalovaného k této problematice, tedy z informace Australské vlády ze dne 5. 2. 2024 – Zpráva o zemi Ministerstva zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – X vyplývají spíše opačné informace. Velká část X populace policii nedůvěřuje a nekontaktuje ji a policie často svévolně odmítne oznámení, bez čehož není možné další vyšetřování a nejsou přípustné ani opravné prostředky. V případě žalobce je podstatné, že policie odmítla jeho oznámení trestného činu přijmout. Závěry žalovaného k posouzení dostupnosti a účinnosti vnitrostátní ochrany tak nemají dostatečnou oporu ve správním spisu. Žalovaný přitom mohl využít např. zprávu Ministerstva vnitra Spojeného království Velké Británie a Severního Irska – Politické a informační zprávy pro jednotlivé země, X: Subjekty ochrany, červen 2023, podle které v X panuje všeobecné přesvědčení, že policie je zkorumpovaná a nelze jí důvěřovat, a v některých případech se policisté podílejí na trestné činnosti nebo úplatkářství. Možnosti účinného využití prostředků vnitrostátní ochrany a záruk zákonnosti pak žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nekonkretizuje, a to dokonce ani v souvislosti s potlačením protestů zemědělců proti vyvlastňování pozemků v souvislosti se stavbou jaderné elektrárny X v roce 2015. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí ani nijak nevypořádal s otázkami dodržování lidských práv a dodržování záruk právního státu v X. K tomu se vyjadřují četné zprávy vládních i nevládních organizací či subjektů, např. organizace Human Rights Watch, Freedom House, V-Dem a časopis The Economist referují o špatném stavu demokracie v X (k tomu připojil internetové odkazy). Porušování lidských práv v X se věnoval i Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, dle kterého v X nelze vyloučit pronásledování, dochází tam k mučení ze strany bezpečnostních složek i policie a k porušování lidských práv. Uvedeným tématům se však napadené rozhodnutí vůbec nevěnuje, je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek odůvodnění, neboť žalovaný své závěry neopírá o dostatečně aktuální a různorodé zdroje. To je i v rozporu s čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice.
4. Žalovaný navíc neposoudil důvody doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, přestože žalobce naplňuje podmínky pro její přiznání; obával se totiž vážné újmy – zabití útočníky, kteří ho již jednou napadli a vyhrožovali, přičemž vnitrostátní orgány mu nebyly schopny poskytnout pomoc. Žalovaný pouze poukazoval na nutnost „mimořádného stupně úrovně“ ponižujícího a nelidského zacházení, tento výklad je však irrelevantní. Dále žalovaný uváděl, že nebezpečí musí reálně a Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

bezprostředně hrozit, není však jasné, jak se to vztahuje k případu žalobce a jak došel k tomu, že tato podmínka není splněna. Žalobce totiž opakovaně při pohovorech uváděl, že byl fyzicky napaden a bylo mu vyhrožováno zabitím útočníky, kteří tvrdili, že jsou napojeni na vládu. I pokud by byl původcem újmy či pronásledování čistě nestátní subjekt, platí, že pokud je jasné, že stát nedokáže poskytnout ochranu, nelze po žadateli požadovat, aby ji využil. Žalovaný pak odmítá posoudit hrozbu vážné újmy ze strany soukromých subjektů s odkazem na to, že se žalobce nedovolal vyšších instancí ochrany. Neuvedl ale, jak dospěl k tomu, že se jedná o soukromé subjekty. I v takovém případě by však závěr žalovaného byl v rozporu s judikaturou.

5. Není zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu pouze s cílem legalizovat svůj pobyt v ČR, toto tvrzení nemá oporu ve správním spisu. Žalobce totiž v průběhu řízení konzistentně setrval na důvodech své žádosti, kterými jsou obavy o život v souvislosti s útoky kvůli odmítnutí prodeje rodinného pozemku. Navíc i z judikatury NSS vyplývá, že snaha o legalizaci pobytu na území ČR ještě nevylučuje, že žadatel opustil zemi původu z azylově relevantních důvodů (rozsudky č. j. 5 Azs 6/2011-49 a č.j. 8 Azs 27/2019-52). Ani skutečnost, že žalobce podal svou žádost po několika málo dnech pobytu v ČR, není sama o sobě pro posouzení azylového příběhu relevantní (rozsudek NSS č. j. 1 Azs 74/2022-46).
6. Žalovaný v napadeném rozhodnutí poukázal na údajné rozpory ve výpovědích žalobce, pokud však měl pochybnosti o věrohodnosti výpovědí žalobce, měl si buď opatřit důkazní materiál potvrzující závěry o nepravdách, nebo měl provést doplňující pohovor s žalobcem zaměřený na sporné otázky a na hodnocení věrohodnosti. To však žalovaný neučinil a z podkladů, které obstaral, vyvozoval zcela nesprávné závěry v neprospěch žalobce. Ze zpráv o zemi původu jsou však zřejmé nedostatky ve fungování X justičních složek, jakož i korupce státních úředníků, s čímž se žalovaný řádně nevypořádal. Posouzení věrohodnosti má přitom zásadní vliv na výsledek azylového řízení a je na správním orgánu, aby prokázal či vyvrátil pravdivost žadatelových tvrzení (rozsudky č. j. 6 Azs 235/2004-57 a č. j. 4 Azs 103/2007-63). V případě omezených prostředků by pak správní orgán měl uplatnit důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti (rozsudek č. j. 5 Azs 66/2008-70). Žalobce uznal, že v jeho výpovědích se objevují určité rozpory, ty však nebyly natolik zásadní. Poukázal na to, že přestože byly pozemky ke stavbě elektrárny vykoupeny již v roce 2016, domnívá se, že jeho pozemek chtějí kvůli souvisejícím stavbám k jaderné elektrárně (ubytování pro zaměstnance, obchody atp.). Kvalita informací z výpovědí žalobce mohla být ovlivněna i jinými faktory, k závěru o nevěrohodnosti je třeba přistupovat se značnou zdrženlivostí (rozsudek č. j. 9 Azs 16/2010-229).
7. Žalobce shrnul, že nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, neboť žalovaný nesprávně zjistil skutkový stav, k závěru o žalobcově nevěrohodnosti dospěl bez dostatečných podkladů, nedostatečně individualizoval své rozhodnutí, nesprávně vyhodnotil možnost poskytnutí vnitrostátní ochrany a spíše, než na naplnění azylových důvodů, se zaměřil na zkoumání údajné žalobcovy snahy o legalizaci pobytu. Žalobce se obává skutečné hrozby vážné újmy v podobě útoku na svůj život, má za to, že v případě návratu nemá šanci se domoci skutečné ochrany. Naplňuje tak podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
8. K žalobě připojil dokument v cizím jazyce, který má být dle žaloby kopií dokladu o vlastnictví pozemku, k tomu však neuvedl žádné tvrzení ani vysvětlení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

9. Navrhl, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný uvedl, že se v napadeném rozhodnutí vyjádřil k otázce obav z jednání soukromých osob jak ve vztahu k nevyčerpaným možnostem ochrany, tak ve vztahu k důvodům tvrzených útoků. Nepřehlédl, že žalobce nevyčerpal všechny možnosti ochrany, a zjistil, že tvrzení žalobce o touze třetích osob vykoupit pozemky kvůli stavbě elektrárny nemůžou být pravdivá, neboť všechny pozemky, které byly ke stavbě potřeba, byly vykoupeny již do roku 2016. Tvrzení žalobce tak nejsou věrohodná. Na tom nic nezmění ani citace nejrozličnější judikatury týkající se problematiky vnitřní ochrany státu a věrohodnosti, neboť ta není na situaci žalobce přílehavá. Zhodnotil i průběh žalobcovy pobytové historie. Žalobce z X přicestoval legálně do Srbska, kde pobýval dvacet dní, aniž by požádal o mezinárodní ochranu, následně prostřednictvím převaděčů nelegálně přicestoval do ČR, kde se volně pohyboval řadu dní, než požádal o mezinárodní ochranu. Žalovaný proto v napadeném rozhodnutí na základě podrobně popsanych skutečností popsal, proč v jednání žalobce spatřuje spíše dlouhodobější plán zaměřený na Evropu, když ani sám žalobce se netajil, že byl do EU vyslán svou rodinou. Je tak zřejmé, že se snaží legalizovat svůj pobyt způsobem, který na něj nedopadá.
11. V odůvodnění napadeného rozhodnutí v logickém sledu a srozumitelně reagoval na zjištěné skutečnosti. Žalobce neprokázal důvodné obavy z pronásledování ani vážné újmy, a proto mu nebyla udělena mezinárodní ani doplňková ochrana. Ani po zohlednění skutečností prezentovaných žalobcem a podkladových informací o zemi původu tak žalovaný neshledal riziko pro žalobce v případě návratu. Žalobní námitky nejsou způsobilé zpochybnit vyslovené závěry. Napadené rozhodnutí považoval za věcně správné, zákonné, přezkoumatelné a bezvadné. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, dle kterého je poskytnutí azylu specifickým důvodem pro povolení pobytu a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců.
12. Navrhl, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

13. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce podal dne 28. 11. 2023 žádost o mezinárodní ochranu. Při poskytnutí údajů dne 8. 12. 2023 uvedl, že je státním příslušníkem X, je hinduista, politické přesvědčení nemá ani není členem žádné strany. Je svobodný a bezdětný, v X bydlel s rodiči a s bratrem. Dne 31. 10. 2023 letecky odcestoval z X do Dubaje, následně letěl do Srbska, kde byl 20 dní, než dne 22. 11. 2023 přijel autem do ČR. Cestovní doklad mu v Srbsku vzal převaděč. Jde o jeho první žádost. K důvodům žádosti uvedl, že v jeho oblasti chce vláda postavit elektrárnu a pozemek jeho rodiny je součástí stavby, žalobce je proti tomu, proto na něj útočili a žalobce se s někým hádal.
14. Při pohovoru konaném dne 8. 12. 2023 žalobce sdělil, že opustil zemi původu, protože na něj v letních měsících roku 2023 v rozmezí asi 10 dnů dvakrát zaútočili vládní chuligáni (řekli mu, že jsou z vlády) s úmyslem ho zabít. Poprvé žalobce obklíčili, když šel z pole domů, ale podařilo se mu utéct, podruhé přišli k žalobci domů, on ale nebyl doma, řekli, že ho zabijí, až ho najdou. Pak už se nic nestalo. Útočníci žalobci vyhrožovali, protože pozemek jeho rodiny stojí v projektu na výstavbu elektrárny, kterou chce vláda postavit vedle vesnice. S tím však žalobce nesouhlasí, a proto byl Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

napaden. Nikdo jiný z rodiny napaden nebyl, neboť se jim postavil pouze žalobce. Žalobce se kvůli vzniklé situaci obrátil na policii, ta však nic neřešila ani nesepsala trestní oznámení. Na jinou organizaci nebo úřad se neobrátil, lidé se jich bojí. Žalobce vycestoval legálně a při vycestování neměl žádné problémy, jeho bratr se domluvil s převaděčem, ten vše zařídil, poslal jej do Dillí a pak do ČR. Rodina žalobce nemá ve vlasti žádné problémy ani po žalobcově vycestování, daří se jim dobře. Žalobce slyšel ještě o jednom člověku, kterého asi taky napadli, jsou i ostatní lidé, kterým chce vláda sebrat pozemek, ti ale mají strach. Uvedl, že má dokumenty o tom, že jsou vlastníky pozemku, ale nemá důkazy o tom, že jim zabrali pozemek a chtějí na něm postavit elektrárnu.

15. Při doplňujícím pohovoru konaném dne 18. 4. 2024 žalobce uvedl, že rodině se po jeho odjezdu daří dobře, ale obtěžují ji nějací chlapci a ptají se na žalobce, kde je a kam odjel. Od žalobcova příjezdu do ČR se to stalo asi 5x nebo 6x. Rodině říkají, že žalobce chtějí zabít, protože se jim postavil, když chtěli zabrat pozemek. Rodina se na policii neobrátila, protože chuligáni, kteří se na žalobce vyptávají, spolupracují s vládou a vyhrožují, že pokud se rodina na někoho obrátí, naopak z něčeho obviní rodinu. Rodina se obrátila na policii, ta ale stížnost vůbec nepřijala, výtržníci ji z ničeho neobvinili. Žalobce nejdříve uvedl, že se na policii obrátili pouze jednou před jeho odjezdem, poté se opravil a uvedl, že se jeho rodina na policii obrátila ještě jednou po odjezdu žalobce, v obou případech však policie odmítla přijmout oznámení. Chuligáni neustále chodí na předmětný pozemek, mluví o tom, že ho zaberou, ale vždy jen když se doptávají na žalobce. Elektrárna je již ve výstavbě, ale zatím ne na pozemku rodiny žalobce. Někdy v letech 2014 nebo 2015 se začaly ohraňovat pozemky pro stavbu elektrárny, v té době se o pozemku žalobce jako součásti stavby vůbec nemluvilo. Až v roce 2023 se objevili chuligáni, kteří začali mluvit o zabrání pozemku rodiny žalobce. Vůbec ale nemluvili o tom, zda ten pozemek bude zahrnut do stavby elektrárny, anebo zda jej chtějí pro vlastní či jiné účely. Žalobce neví o tom, jestli jsou v ohrožení i pozemky dalších sousedů. Rodina se neobrátila ani na starostu obce, neboť ten je z vládní politické strany. Žalobce popsal, že chuligáni poprvé přišli, když pracoval na poli, a začali vykřikovat, že pozemek zaberou. Žalobce se jim postavil a důrazně řekl, že jim pozemek za žádnou cenu nedají. Po několika dnech šel domů z pole, když jej muži napadli, začali ho bít, kopat a bít dřevěnými tyčemi, kolem však šlo několik vesničanů, a tak žalobce zvládl utéct. Po dalších několika dnech útočníci přišli k žalobci domů, ptali se na žalobce a říkali, že ho chtějí zabít, žalobce však nebyl doma.
16. Při pokračování v doplňujícím pohovoru dne 23. 4. 2024 žalobce sdělil, že skutečným vlastníkem pozemku o velikosti asi 1 akru je jeho otec, sousední pozemky vlastní další lidé z vesnice, žalobce neví, jestli také měli nějaké problémy, o jejich pozemky vláda zájem nemá. Žalobce se o stavbě elektrárny v sousedství poprvé dozvěděl v roce 2014, když ohraňovali stavební pozemek, žalobce neví o tom, zda vláda či investor projednávali s obyvateli vesnice a vlastníky pozemků záměr výstavby elektrárny. Žalobce neví, proč by právě v případě jeho rodiny bylo postupováno při zabrání pozemku nezákonně, když akvizice pozemků probíhaly v minulosti standardně. Žalovaný předestřel, že dle jeho informací měli vlastníci pozemků možnost obrátit se na soud, žalobce k tomu uvedl, že se tak báli, že se na soud neobrátili. Žalobce pak uvedl, že chuligáni vyhrožovali celé jeho rodině, nejprve, že jim zaberou pozemek, a po jeho odjezdu i kvůli žalobci, že jej zabijí. Rozpor se svou předchozí výpovědí vysvětlil tak, že rodině se daří dobře fyzicky, ale bylo jim vyhrožováno, zůstávají ve svém bydlišti. Připustil, že chuligánům ustoupil a Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nepokusil se věc důsledněji řešit u policie či u nadřízených úřadů. Žalobce neměl žádné problémy při vycestování, protože o tom nikomu neřekl. Myslí si, že pokud by chuligáni nebyli vysláni vládou, policie by ve věci konala. O mezinárodní ochranu nepožádal v Srbsku, neboť jej rodina vyslala do EU, ale neměl žádnou cílovou zemi, převaděč jej přivezl právě do ČR. V zemi původu by se ani po přestěhování necítil bezpečně, rodiče žalobci řekli, že chuligáni jsou vládní lidé, v X by žalobce mohli najít, a proto bude nejlepší, když odjede do zahraničí. V případě návratu do X mu hrozí smrt. Nic nechtěl doložit.

17. Jako podklad jsou ve spise založeny dvě zprávy o zemi původu, a to Informace Australské vlády ze dne 29. září 2023 – Zpráva o zemi Ministerstva vnitra zahraničních věcí a obchodu (DFAT) – X a Informace OAMP – X – Vyvlastňování půdy pro výstavbu jaderné elektrárny X ze dne 11. 7. 2024.
18. V napadeném rozhodnutí ze dne 16. 1. 2025 žalovaný podrobně zrekapituloval všechna žalobcova tvrzení. Dospěl k závěru, že žalobci nelze udělit azyl podle § 12 písm. a) zákona o azylu. Žalobce nikdy nebyl členem žádné politické strany nebo seskupení, neuvedl, že by se kdy zúčastnil jakýchkoliv aktivit politického charakteru či se zajímal o politické dění.
19. Žalovaný nemohl přiznat azyl ani z důvodu § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný v tomto kontextu poukázal na zásadní nesrovnalosti v azylovém příběhu žalobce. Žalobce svůj azylový příběh postavil na tvrzení, že má ve vlasti problémy kvůli nesouhlasu se zábořem pozemku své rodiny pro vládní projekt výstavby jaderné elektrárny, kvůli čemuž byl fyzicky a verbálně napadán osobami napojenými na X vládu. Při pohovoru dne 18. 4. 2024 nicméně celý azylový příběh zpochybnil, když uvedl, že dotyčné osoby se nikdy nevyjádřily, že by pozemek chtěly získat pro uvedený projekt výstavby jaderné elektrárny. Žalovaný z informací o zemi původu zjistil, že X vláda veškeré potřebné pozemky pro výstavbu elektrárny získala již v roce 2016 a dokončení výkupu a probíhající stavební práce na prvním bloku elektrárny potvrdila v tiskové zprávě dne 16. 3. 2023; žalobce však tvrdil, že o pozemek jeho rodiny osoby projevíly zájem až v červenci nebo srpnu roku 2023. Žalovaný též zdůraznil, že vlastníkem předmětného pozemku je otec žalobce, problémy by tak měl mít především otec, a to z titulu vlastníka pozemku. Žalobce sice tvrdil, že dotyčné osoby několikrát došly za otcem, vždy se ale pouze vyptávaly na pobyt žalobce, byť jeho otec a bratr také nesouhlasí s prodejem pozemku. V tom tedy žalovaný shledal další nesrovnalost v azylovém příběhu: žalobce tvrdí, že kvůli projevenému nesouhlasu byl fyzicky napaden a ohrožen pouze žalobce, avšak jeho otec, který je vlastníkem pozemku a také se zábořem nesouhlasil, žádné problémy neměl. Je rovněž podivné, že dotyčné osoby po otci žalobce požadují především sdělení pobytu žalobce a vůbec se nezabývají jednáním o odkoupení pozemku. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2005, č. j. 3 Azs 395/2004-68 (zřejmě se má jednat o 4 Azs 395/2004-68- pozn. soudu), dle kterého je třeba obrátit se na domovské orgány, žalobce se na policii obrátil pouze jednou, neobrátil se na nadřízené složky k projednání nečinnosti ani na starostu obce, své problémy dál neřešil. Pokud jednání dotčených osob neslo znaky protiprávnosti, měl žalobce využít všech vnitrostátních mechanismů k ochraně, sám uvedl, že tak neučinil. Žalovaný tak došel k závěru o účelovosti jeho tvrzení, kdy se snažil předeštit pronásledování, a dodal, že žalobce vycestoval na základě osobního cestovního dokladu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

X, který je majetkem domovského státu, bez jakýchkoli problémů, o mezinárodní ochranu nepožádal už v Srbsku, kam nejprve vycestoval a pobýval 20 dní, ale až v ČR.

20. Žalovaný neshledal žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, praceschopnou, soběstačnou a zdravou osobou, pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu tak není důvod.
21. Žalovaný nedošel ani k závěru, že by žalobce splňoval důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobce neuvedl ani žalovaný neshledal, že by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit újma formou trestu smrti nebo popravu. Žalobce neměl ve vlasti žádné konkrétní problémy s X státními orgány či bezpečnostními složkami, natož v míře odpovídající mučení nebo nelidskému a ponižujícímu zacházení či trestání. Ve vlasti nikdy nebyl trestně stíhán a neuvedl ani žádné skutečnosti dokazující, že by mu bezprostředně hrozilo nebezpečí takového jednání ze strany státních orgánů, které lze vyhodnotit jako vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu. Co se týče obav z jednání ze strany dotyčných osob, pokud by k tomu skutečně došlo, má žalobce možnost obrátit se s žádostí o pomoc ke státním domovským orgánům. Žalovaný by se zabýval dalším hodnocením tohoto vyjádření žalobce až v situaci, kdy se neúspěšně dovolal i k vyšším instancím. Žalovaný tak nedošel k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V zemi původu žalobce pak ani neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žadateli za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
23. Soud ve věci samé rozhodl bez jednání, neboť účastníci ve smyslu § 51 odst. 1 s.ř.s. souhlasili s projednáním věci bez nařízení jednání.
24. Podle § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
25. Podle § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

26. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
27. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
28. Žalobce ve správním řízení vypověděl, že byl v létě roku 2023 ve své obci napaden jemu neznámými lidmi, kteří tvrdili, že jsou napojeni na vládu (tj. útočníci). Útočníci po žalobci chtěli pozemek jeho otce v souvislosti se stavbou jaderné elektrárny X. První útok se odehrál právě na pozemku, kde žalobce fyzicky napadli. Podruhé přišli k žalobci domů, když tam zrovna nebyl, a vyhrožovali, že jej zabijí.
29. Žalovaný se azylovému příběhu žalobce v napadeném rozhodnutí podrobně věnoval, dospěl však k závěru, že je nevěrohodný. Žalobce svůj azylový příběh vystavěl na tvrzení, že útočníci chtějí zabrat pozemek jeho otce v souvislosti se stavbou elektrárny X. Žalovaný pak na základě informací o zemi původu, konkrétně z Informace OAMP – X – Vyvlastňování půdy pro výstavbu jaderné elektrárny X ze dne 11. 7. 2024, zjistil, že X vláda již v roce 2016 získala veškeré potřebné pozemky pro stavbu elektrárny, přičemž dokončení procesu výkupu bylo potvrzeno tiskovou zprávou ze dne 16. 3. 2023. Žalobce však tvrdil, že zájem o pozemek jeho rodiny byl poprvé projeven až v červenci nebo srpnu roku 2023. Dále žalovaný shledal nesrovnalost v azylovém příběhu žalobce v tom, že vlastníkem předmětného pozemku není žalobce, nýbrž jeho otec, který však kvůli pozemku s útočníky nemá žádné problémy, přestože ani on s prodejem nesouhlasí. Respektive útočníci údajně otce žalobce několikrát navštívili, avšak nikdy na něj nezaútočili, nevyhrožovali mu a ani neprojevovali zájem o samotný pozemek. Měli se pouze vyptávat na žalobce a na jeho místo pobytu.
30. Otázka věrohodnosti výpovědi žadatele je z hlediska rozhodování o udělení mezinárodní ochrany ve většině případu zcela zásadní, neboť jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 30. 6. 2010, č. j. 9 Azs 17/2010-193, „*otázka věrohodnosti tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu je svým způsobem neuralgickým bodem celého procesu rozhodování o udělení mezinárodní ochrany, neboť zcela zásadním způsobem ovlivňuje další postup ve věci, jakož i její konečný výsledek.*“ V další judikatuře pak Nejvyšší správní soud specifikuje, jak má být věrohodnost hodnocena. Podle rozsudku ze dne 10. 12. 2021, č. j. 5 Azs 19/2020-45 „*závěr správního orgánu o tom, že azylový příběh žadatele o mezinárodní ochranu či jeho část jsou nevěrohodné, je podmíněn důsledným přezkoumáním hodnověrnosti této výpovědi, na což by se měl zaměřit pohovor s žadatelem, a jeho výpověď by následně měla být řádně vyhodnocena dle obecně uznávaných indikátorů hodnověrnosti (věrohodnosti), jak jsou v podstatě shrnuty v čl. 4 odst. 5 směrnice 2011/95/EU. Mezi tyto indikátory hodnověrnosti patří zejména vnitřní a vnější konzistentnost žadatelovy výpovědi, otázka, zda je tato výpověď dostatečně konkrétní a její plausibilita ve světle relevantních informací o zemi původu.*“

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

31. Soud shledal, že žalovaný důsledně posoudil věrohodnost, respektive nevěrohodnost žalobcova azylového příběhu. Postupoval při tom v souladu s vymezenými judikatorními kritérii. Žalovaný s žalobcem vedl celkem třikrát pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Při doplňujícím pohovoru (18. 4. 2024 a 23. 4. 2024) se pak zaměřil právě na problematické aspekty žalobcova azylového příběhu a na zjištěné rozpory. Dotazoval se na to, jak se daří žalobcově rodině, na což žalobce odpovídal, že se rodině daří dobře, ale obtěžují je útočníci tím, že se ptají na žalobce a říkají, že žalobce chtějí zabít, protože chtějí zabrat pozemek a žalobce se jim postavil. Na rodinné příslušníky žalobce kvůli prodeji pozemku nikdo netlačí, ale o odebrání pozemku útočníci mluví vždy, když se na žalobce vyptávají. Žalovaný se rovněž doptával na to, zda útočníci mají zájem i o sousední pozemky, či zda s nimi mají problém i ostatní vesničané, kteří vlastní pozemky v okolí. Na to však žalobce odpověděl, že neví a že se doslechl, že ještě jedna osoba s útočníky problémy měla, nevěděl však, o koho se jedná, ani nevěděl, koho napadli a proč. Uvedl však, že útočníci chodí pouze na pozemek žalobcova otce, na sousední pozemky nikoli.
32. Dále se žalovaný dotazoval na elektrárnu, kde zjistil další rozpory ve výpovědích žalobce. Žalobce při prvním pohovoru dne 8. 12. 2023 uvedl, že byl napaden útočníky, kteří jej chtějí zabít, důvodem mělo být to, že v jeho vesnici chce vláda postavit elektrárnu a pozemek žalobcovy rodiny stojí v tom projektu elektrárny, žalobce je však proti tomu. Když pak byl žalobce během doplňujícího pohovoru dotazován na okolnosti stavby elektrárny, uvedl poněkud odlišně, že elektrárna se již staví, zatím však ne na pozemku rodiny žalobce. Někdy v roce 2014 nebo 2015 se začal ohraničovat pozemek pro stavbu, přičemž o pozemku žalobcovy rodiny se v té době vůbec nemluvílo. Až v roce 2023 se objevili útočníci s tím, že chtějí pozemek žalobcovy rodiny, přičemž nezmínili, zda pozemek chtějí zahrnout do stavby elektrárny, nebo zda jej chtějí pro vlastní nebo jiné účely. Pozemek žalobcovy rodiny původně součástí stavby nebyl, o tom, že by tam měl být zahrnut, se dozvěděli až v roce 2023 od útočníků. Žalobce pak nedokázal vysvětlit, proč by právě v případě jejich pozemku vláda postupovala nezákonně, když podle zprávy ve spise byly pozemky standardně odkupovány.
33. Žalovaný si rovněž opatřil informace o zemi původu týkající se přímo výstavby elektrárny X. Dle Informace OAMP – X – Vyvlastňování půdy pro výstavbu jaderné elektrárny X ze dne 11. 7. 2024 X vláda v tiskové zprávě ze dne 16. 3. 2023 potvrdila, že v lokalitě X byl ukončen výkup pozemků a probíhají stavební práce na prvním bloku elektrárny. K samotnému procesu vyvlastňování se uvádí, že pro výstavbu elektrárny bylo třeba získat asi 1 400 akrů a dalších asi 180 akrů bylo třeba získat pro výstavbu obytného komplexu. Od roku 2009 probíhaly v okolí protesty proti elektrárně, v roce 2012, kdy byla zahájena první fáze projektu, protestovaly stovky aktivistů. Protesty však z velké části utichly poté, co byli poškození odškodněni. V květnu 2015, rok po položení základního kamene elektrárny, byl proveden policejní zásah proti zbylým osobám, které přes nabízenou kompenzaci odmítli prodat svůj pozemek. Dotyčné osoby byly násilně vystěhovány, byl jim zabaven dobytek a majetek a jejich domy byly srovnány se zemí. Počátkem roku 2016 již své snahy vzdali všichni vlastníci z dotčených vesnic.
34. Z uvedeného vyplývá, že žalovaný poukázal na zásadní rozpory ve výpovědi žalobce. Nesrovnalosti se přitom objevovaly již v samotném hlavním důvodu, na němž žalobce založil svou žádost o mezinárodní ochranu, tedy v tom, že mu útočníci vyhrožují kvůli zabrání pozemku v souvislosti se stavbou elektrárny. Žalobce si sám odporoval, když

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

nejprve tvrdil, že pozemek jeho otce je v projektu elektrárny a útočníci jej napadli právě kvůli tomu, že chtěli pozemek pro stavbu získat. Poté ale v rozporu s dříve uvedeným sdělil, že pozemek v projektu elektrárny dříve nebyl a před útočníky o něj nikdo neprojevil žádný zájem, až útočníci chtěli pozemek zabrat. Žalobce tedy v tomto hlavním bodě svého příběhu nebyl jednoznačný a konzistentní. Žalovaný pak konstatoval i to, že azylový příběh žalobce nekoreluje se zjištěnými informacemi o zemi původu, dle kterých v době, kdy žalobce údajně začal mít problémy kvůli pozemku, již všechny pozemky určené pro stavbu elektrárny a souvisejících budov byly vykoupeny a stavba již probíhala. Dále žalovaný poukázal zejména na zcela zásadní nelogičnost spočívající v tom, že útočníci, kteří mají zájem o pozemek, hrozí smrtí žalobci, který není vlastníkem pozemku a nepobývá v zemi původu, nijak se však nezaměřují na otce žalobce, který je vlastníkem pozemku a také nesouhlasí s jeho prodejem. Takový postup z hlediska obecné logiky vůbec nedává smysl, žalobce nijak smysluplně nevysvětlil, proč by měli útočníci spojení s vládou ohrožovat smrtí jeho, pokud vlastníkem pozemku je jeho otec, který navíc v jejich bydlišti v X stále pobývá. Žalobcova výpověď tak byla nekonzistentní, nelogická a odporovala zjištěným informacím o zemi původu. To vše dle názoru žalovaného nasvědčovalo nevěrohodnosti výpovědi žalobce a soud se s těmito závěry ztotožňuje, považuje je za dostatečně a přezkoumatelně odůvodněné, souladné se shora uvedenou judikaturou a věcně správné. Žalovaný posoudil žalobcovu individuální situaci pečlivě, přihlédl ke všem jeho tvrzením a konfrontoval je s opatřenými adresnými podklady týkajícími se země původu a dané problematiky. Žalobce pak v žalobě neprezentoval žádnou věcnou námitku, kterou by závěry o smyšlenosti jeho azylového příběhu zpochybnil.

35. Nelze se ztotožnit s námitkou, dle které si žalovaný při pochybnostech o věrohodnosti výpovědi žalobce neopatřil dostatečný důkazní materiál a neprovedl doplňující pohovor s žalobcem zaměřený na sporné otázky a hodnověrnost. Výše uvedené svědčí o opaku. Žalovaný s žalobcem provedl doplňující pohovor, kde se zaměřoval právě na sporné otázky, tedy okolnosti výstavby elektrárny, vlastnictví pozemku, situaci rodiny atd., dal žalobci příležitost vysvětlit uvedené rozpory. Obstaral si i dostatečně informace o zemi původu žalobce a na jejich podkladě věrohodnost jeho azylového příběhu vyvrátil. Tedy hodnotil jak vnitřní, tak vnější konzistentnost výpovědi žalobce, kdy ani v jednom testu tato výpověď neobstála.
36. Jedinou konkrétní námitkou uplatněnou v žalobě bylo tvrzení, že pozemek měl být určen pro související stavby k elektrárně (např. ubytování pro zaměstnance, obchody, atp.), a proto byl o něj projeven zájem až v roce 2023. K tomu soud konstatuje, že žalobce to jednak ve správním řízení neuváděl a dále to vyvracejí zjištěné informace o zemi původu, dle kterých byly pozemky na výstavbu obytného komplexu součástí původního projektu, pro který byly všechny pozemky získány již v roce 2016 a v roce 2023 již probíhala výstavba. Dále žalobce obecně namítal, že do kvality informací vzešlých z pohovorů mohou zasahovat různé faktory jako časový odstup, zapomínání, nepochopení apod. Taková poznámka je však zcela obecná, žalobce neuvedl konkrétně, kterých informací a jak se tyto okolnosti měly dotknout, ve správním řízení všechny protokoly z pohovorů podepsal jako správné, úplné a bez námitek. Rozpory ve výpovědi žalobce se přitom objevovaly v zásadních aspektech azylového příběhu žalobce, tedy zejména, zda byl předmětný pozemek zahrnut v projektu na výstavbu elektrárny, z jakých motivů útočníci ohrožovali žalobce, pokud vůbec nebyl vlastníkem pozemku, apod. Nejedná se tedy o pouhé drobné nesrovnalosti v tvrzeních žalobce.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

37. Soud shrnuje, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav ve věci, postupoval v souladu se zásadou materiální pravdy, zjištěné skutečnosti však neprokazovaly věrohodnost žalobcova azylového příběhu, naopak svědčily o jeho nevěrohodnosti a vyvracely jej. Soud se s tímto hodnocením ztotožnil.
38. S ohledem na to, že žalovaný považoval výpověď v hlavních aspektech za nevěrohodnou, bylo nadbytečné, aby se žalovaný dále zabýval meritorním posouzením azylového příběhu, tedy tím, zda může zakládat odůvodněnou obavu žalobce z pronásledování či vážné újmy. Nebylo tudíž ani důvodné, aby se žalovaný nad rámec uvedeného zabýval možnostmi vnitrostátní ochrany žalobce v zemi původu, a tedy pozicí policie a dalších orgánů. K tomu viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2023, č. j. 5 Azs 35/2022–29: *„za situace, kdy byla hodnověrnost vyličeného azylového příběhu stěžovatele zpochybněna jako celek, nemá smysl se zabývat hypotetickou otázkou, zda by v případě, pokud by se o hodnověrnou výpověď jednalo, byly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu či pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.“*
39. Soud proto s ohledem na závěr o nevěrohodnosti žalobcovy výpovědi neshledal jako opodstatněnou námitku nedostatečného posouzení ohledně doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu včetně námítky nepřezkoumatelnosti pro nedostatek odůvodnění ohledně dostupnosti vnitrostátních prostředků ochrany. Žalovaný vzhledem k závěru o celkové nevěrohodnosti neměl vůbec povinnost se těmito skutečnostmi v napadeném rozhodnutí zabývat, jejich neposouzení či nedostatečné posouzení tak nemůže založit vadu napadeného rozhodnutí. Pokud tak žalovaný v napadeném rozhodnutí učinil (tedy vyjádřil se k otázce dostupnosti vnitrostátní ochrany v zemi původu žalobce), stalo se tak nad rámec nezbytného posouzení. Žalobce svůj příběh vystavěl na tvrzení, že byl v zemi původu ohrožován útočníky spojenými s vládou kvůli tomu, že měli zájem získat pozemek jeho otce. Žalovaný však tento příběh posoudil jako nevěrohodný a nebylo tak důvodné řešit, zda by žalobci byla v zemi původu dostupná ochrana před jednáním soukromých osob. Žalobce totiž netvrdil, že by se obával pouhých soukromých osob, klíčovým prvkem jeho příběhu bylo, že útočníci byli napojeni na vládu (to ostatně akcentoval i v žalobě), a právě kvůli tomuto spojení se žalobce obával nečinnosti policie. S ohledem na to se soud již blíže nezabýval námitkami ohledně dostupnosti vnitrostátní ochrany v zemi původu, neboť tyto nejsou s ohledem na výše uvedené pro posouzení dané věci rozhodné. Z těchto důvodů ani soud neprováděl k důkazu žalobcem uvedené zprávy ke stavu lidských práv a dostupnosti vnitrostátní ochrany v X (zprávy Human Rights Watch, Freedom House, zpráva Ministerstva vnitra Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, report V-Dem, článek the Economist), neboť by to bylo nadbytečné.
40. Soud se ztotožňuje i se závěrem žalovaného ohledně účelovosti dané žádosti o mezinárodní ochranu. Vedle nevěrohodnosti, která byla popsána výše, svědčí o účelovosti i to, že žalobce o mezinárodní ochranu nepožádal již v Srbsku, kam legálně vycestoval ze své země původu a kde asi 20 dnů pobýval. Žalovaný však vedle toho řádně odůvodnil, že v případě žalobce nebyly shledány žádné azylově relevantní důvody, což je v souladu i s judikaturou Nejvyššího správního soudu uvedenou v žalobě (rozsudky ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49, ze dne 18. 6. 2019, č. j. 8 Azs 27/2019-52 a ze dne 29. 6. 2022, č. j. 1 Azs 74/2022-46),

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

41. Soud v tomto kontextu podotýká, že „prostřednictvím azylového řízení nelze žádat o legalizaci pobytu v České republice, neboť pro takový účel obsahuje právní řád České republiky jiné nástroje, konkrétně instituty podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 11. 2004, č. j. 7 Azs 117/2004 - 57). Stěžovatelé si nemohou zvolit využití institutů zákona o azylu namísto institutů zákona o pobytu cizinců, neboť mezinárodní ochrana je specifický institut sloužící jako štít lidem, kteří byli ve své vlasti pronásledováni či ohroženi vážnou újmu, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Právě instituty právní úpravy pobytu cizinců na území České republiky jsou určeny pro případy tohoto druhu, když stěžovatelé ve správním řízení sami uvedli, že usilují o legální pobyt v České republice. Pokud mají stěžovatelé zájem setrvat v České republice a žít zde, je třeba, aby o to usilovali prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.“ (usnesení NSS ze dne 9. 2. 2022, č. j. 7 Azs 195/2021-27).
42. Soud k důkazu neprováděl dokument v cizím jazyce, který má být dle žaloby kopií dokladu o vlastnictví pozemku, neboť k tomu žalobce neuvedl žádné tvrzení ani vysvětlení, přičemž vlastnictví pozemku otcem žalobce není v dané věci spornou otázkou.
43. Na základě shora uvedeného soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
44. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. srpna 2025

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.